

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

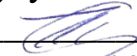
НН інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

проф. Світлана КОНДРАТЮК
«28» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Діагностика і корекція аномального розвитку

Галузь знань 05 Соціальні та політичні науки

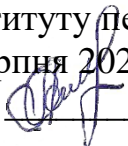
Спеціальність 053 Психологія

Освітня програма Психологія другий (магістерський) рівень

Мова навчання українська

Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту педагогіки і психології
«28» серпня 2024 р.

Голова: Юлія БОНДАРЕНКО
д. пед. наук, професор

Суми - 2024

Розробники:

Усик Д.Б., к.психол.н, доцент, доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри
д. психол. н., професор

Світлана КУЗІКОВА

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Освітній ступінь - магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
1-й		1-й	
Семестр			
2-й		2-й	
Лекції			
22 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
26 год.		6 год.	
Лабораторні			
год.		год.	
Самостійна робота			
100 год.		138 год.	
Консультації:			
2 год.	2 год.		
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин - 150			

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення курсу «Діагностика і корекція аномального розвитку» є оволодіння знаннями відхилень у психічному та особистісному розвитку, а також набуття вмінь і навичок діагностичного дослідження порушень пізнавальної сфери та особистісного розвитку.

Завдання:

- розкрити теоретичні питання відхилень у психічному та особистісному розвитку;
- висвітлити основні види порушень психічного розвитку;
- розкрити закономірності, що властиві особам з відхиленнями у розвитку незалежно від характеру головного порушення;
- висвітлити основні особливості, притаманні особам зі специфічними відхиленнями у розвитку;
- ознайомити студентів з методиками діагностики психічних порушень, з способами їх використання;
- навчити тактиці та стратегії проведення психологічного дослідження;
- сформувані у студентів навички та вміння діагностики порушень психічної сфери;
- навчити студентів формам роботи та методам психологічної допомоги;
- ознайомити студентів з залежністю характеру психічного розвитку від сили прояву патогенного фактору.

Освітньо-професійною програмою визначені наступні загальні та спеціальні компетентності:

– **ІК.** Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

– **ЗК1.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

– **ЗК2.** Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

– **ЗК3.** Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

– **ЗК4.** Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

– **ЗК6.** Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

– **ЗК8.** Здатність розробляти та управляти проектами.

– **ЗК10.** Здатність спілкуватися іноземною мовою.

– **СК1.** Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.

– **СК2.** Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості.

– **СК3.** Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.

– **СК4.** Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу) з використанням науково верифікованих методів та технік.

– **СК6.** Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

– **СК7.** Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

– **СК8.** Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

– **СК9.** Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

– **СК10.** Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

2. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення навчальної дисципліни «Діагностика і корекція аномального розвитку» є вивчення навчальних дисциплін «Сучасні засоби психодіагностики», «Вікова психокорекція» та «Психологічна допомога у кризових ситуаціях».

3. Результати навчання

Програмні результати за ОП

Освітньо-професійною програмою визначені наступні загальні програмні результати навчання (ПРН), для формування яких використовується навчальна дисципліна «Діагностика і корекція аномального розвитку»:

– **ПР1.** Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційнокомунікаційних технологій.

– **ПР2.** Вміти організувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

– **ПР3.** Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

– **ПР7.** Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

– **ПР9.** Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

– **ПР10.** Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Результати навчання за дисципліною

– **РН1.** Здійснювати самостійний пошук та аналіз необхідної наукової інформації за темою психологічного дослідження особливостей поведінки дітей з порушенням розвитку із використанням сучасних джерел та баз даних.

– **РН2.** Обирати адекватні, надійні методи теоретичного та емпіричного дослідження й застосовувати їх для вивчення психічних явищ дітей з порушенням розвитку.

– **РН3.** Володіти знаннями щодо діагностики з метою виявлення особливостей дітей з відхиленнями у розвитку відповідно до професійних вимог, що висуваються до фахівця психологічної сфери.

– **РН4.** Аналізувати, систематизувати й узагальнювати результати вивчення закономірностей, що властиві всім групам дітей з відхиленнями у розвитку незалежно від характеру головного порушення.

– **РН5.** Знати зміст нормативно-законодавчих документів, оформлювати згідно сучасним вимогам отримані результати психологічного дослідження дітей з порушеннями розвитку у вигляді наукових звітів (тез доповіді, статей, кваліфікаційної роботи тощо), презентувати та обстоювати їх.

– **РН6.** Дотримуватися в межах науково-дослідницької професійної діяльності етичного кодексу психолога; здійснювати деонтологічний аналіз психологічних досліджень.

– **РН7.** Визначати методичну основу та створювати програму психологічного дослідження з метою комплексної реалізації його завдань.

– **РН8.** Інформаційно забезпечувати процес дослідження закономірностей, що властиві всім групам дітей з відхиленнями у розвитку.

– **РН9.** Використовувати методи корекційно-виховної роботи, спрямованої на різносторонній психічний розвиток дітей.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90-100</p>	<p>«Відмінно». Відповідь або виконання завдання характеризується правильністю та повнотою без допомоги викладача. Під час висвітлення питання студент може теоретично обґрунтувати загальні методичні засади викладання окремих тем курсу, самостійно організовувати пізнавальну діяльність на аудиторних заняттях та в позааудиторний час; створювати методичні розробки з різних форм навчальної роботи, має навички організації дослідницької діяльності.</p>
<p style="text-align: center;">В 82-89</p>	<p>«Дуже добре». Навчальна діяльність високої якості та відповідає всім основним вимогам. Теоретичний зміст курсу освоєно повністю, необхідні практичні навички роботи з матеріалом в основному сформовані. Передбачені навчальною програмою навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального.</p>
<p style="text-align: center;">С 74-81</p>	<p>«Добре». Студент володіє матеріалом з теми. Викладення матеріалу з теми є чітким, логічним з наведенням прикладів із власних спостережень, використанням знань із суміжних дисциплін, передового досвіду. Відповідь або виконання завдання характеризується повнотою з незначними огріхами без надання допомоги з боку викладача.</p>
<p style="text-align: center;">D 64-73</p>	<p>«Задовільно». Відповідь або виконання завдання характеризується недостатньою повнотою, але правильністю без надання допомоги викладача. Студент володіє обсягом знань та умінь, які є необхідними для розкриття теми, користується термінологією, однак, під час розкриття теоретичних основ психології спорту студент може припускатися окремих неточностей, які виправляє після надання консультативної допомоги викладача.</p>
<p style="text-align: center;">Е 60-63</p>	<p>«Посередньо». Відповідь або виконання завдання характеризується неповнотою і проводяться за допомогою консультації викладача. Значну частину матеріалу студент наводить на репродуктивному рівні, зазнає труднощів під час надання визначень ключовим поняттям теми, недосконало володіє сучасними досягненнями психологічної науки. Під час відповіді спостерігається порушення логічності та точності.</p>
<p style="text-align: center;">FX</p>	<p>«Незадовільно» (з можливістю перескладання).</p>

35-59	Відповідь або виконання завдання характеризується фрагментарністю і є можливими тільки за умови надання допомоги викладача. Студент частково володіє матеріалом з теми, не користується ключовими термінами. Викладення матеріалу відбувається на репродуктивному рівні зі значною кількістю огріхів та неточностей.
F - 34	«Незадовільно» (без можливості перескладання). Відповідь або виконання завдання характеризується неправильністю та фрагментарністю, відбуваються під керівництвом викладача. Теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою курсу, засвоєно частково, необхідні практичні уміння не сформовано. Контрольні роботи за змістовими модулями не написано.

Розподіл балів

Поточний контроль										Разо м	Сум а	
РОЗДІЛ 1									РОЗДІЛ 2			
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4.	Т 1.5.	Т 1.6.	Т 1.7.	Т 1.8.	Т 1.9	Т 2.1.			
Поточний контроль												
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	60	100	
Контроль самостійної роботи												
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	40		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	
60 - 63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу, затвердженого вченою Радою СумДПУ імені А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015 р.); Положення «порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти із використанням дистанційних технологій у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка» (протокол №11 від 25.05.2020).

Для поточного контролю використовуються форми: опитування та виступи на практичних заняттях, активна участь в обговоренні теоретичних питань, в проведенні психодіагностичних методик, обробленні та аналізі їх результатів, у виконання, обговоренні та оцінюванні практичних завдань, тестування, індивідуальне навчально-дослідне завдання у вигляді письмової роботи.

Результати самостійної роботи контролюються з використанням технології дистанційного навчання.

Підсумковий контроль - залік.

Політика дисципліни

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності [[Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка](#)]. Окреслимо його основні складові:

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб.

Надавати для оцінювання лише результати власної роботи.

Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/ покращити результати інших студентів.

Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Академічна доброчесність

У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти робота оцінюється на мінімальний бал

6. Програма навчальної дисципліни

Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з вадами психофізичного розвитку.

Тема 1.1. Діти з порушеннями психофізичного розвитку.

Аномальні діти (діти з вадами психофізичного розвитку). Категорії порушень психофізичного розвитку у дітей. Порушення слухової функції. Порушення зорової функції. Важкі мовленнєві порушення. Порушення

інтелектуального розвитку. Затримка психічного розвитку (ЗПР). Порушення опорно-рухового апарату. Порушення емоційно-вольової сфери. Комплексні порушення декількох функцій.

Причини порушень психофізичного розвитку. Ендогенні та екзогенні. Пренатальні, натальні та постнатальні.

Особливості процесу аномального розвитку. Теорія складної структури аномального розвитку Л.С.Виготського. Первинний дефект. Вторинні та супутні порушення.

Тема 1.2. Відбір дітей у спеціальні заклади.

Принципи відбору дітей у спеціальні заклади. Організація роботи психолого-медико-педагогічних консультацій. Склад та функції ПМПК. Основні завдання районних та міських ПМПК.

Участь педагогів загальноосвітніх закладів у розв'язанні проблем відбору дітей. Правила складання психолого – педагогічної характеристики.

Тема 1.3. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.

Психолого – педагогічна характеристика дітей з порушенням мовлення. Основні характеристики розвитку мовлення. Основні причини порушень мовлення. Порушення усного мовлення: порушення фонаційного (зовнішнього) оформлення вимовної сторони мовлення; структурно-семантичні (внутрішні) або системні порушення мовлення. Порушення писемного мовлення: дислексія (алексія), дисграфія (аграфія). Групи мовленнєвих порушень: порушення засобів спілкування та порушення у застосуванні засобів спілкування. Особливості розвитку дітей з мовленнєвими порушеннями.

Навчання і виховання дітей з порушеннями мовлення. Дошкільні заклади. Логопедичні пункти системи освіти. Завдання логопедичної допомоги при загальноосвітній школі. Школа для дітей із тяжким порушенням мовлення. Завдання корекційної роботи.

Тема 1.4. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.

Сутність, етіологія та класифікація затримки психічного розвитку. Поняття «затримка психічного розвитку». Основні варіанти затримки психічного розвитку: конституційне, соматогенне, психогенне та церебрально-органічне походження.

Психолого – педагогічна характеристика дітей із затримкою психічного розвитку.

Навчання і виховання дітей із ЗПР у школах та класах інтенсивної педагогічної корекції.

Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей із затримкою психічного розвитку в умовах інтегрованого навчання.

Тема 1.5. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.

Сутність, етіологія та патогенез порушень опорно-рухової системи. Руховий аналізатор. Параліч. Функціональні та органічні паралічі. Дитячий церебральний параліч. Етіологія ДЦП.

Психолого – педагогічна характеристика дітей з порушеннями опорно-рухової системи.

Навчання і виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи у спеціальних закладах.

Корекційні прийоми реалізації індивідуального підходу до дітей з порушеннями опорно-рухового апарату в умовах інтегрованого навчання.

Тема 1.6. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.

Роль слуху в розвитку дитини. Порушення слуху та її наслідки.

Причини виникнення та класифікації порушень слухової функції. Причини порушень слухової функції: спадкового характеру, ендо- або екзогенного впливу та фактори, які впливають на орган слуху дитини в один з її періодів розвитку.

Класифікація порушень слухової функції. Вроджена і набута глухота. Глухі діти. Пізньоглухі. Діти зі зниженим слухом (слабочуючі).

Навчання і виховання дітей з порушеннями слухової функції у спеціальних закладах. Допомога дітям раннього й дошкільного віку. Спеціальні школи. Школи-інтернати для дітей зі зниженим слухом.

Організація допомоги учням з порушеннями слуху в умовах загальноосвітньої школи. Особливості корекційної роботи у навчанні дітей з вадами слухової функції.

Тема 1.7. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.

Порушення зору як психолого-педагогічна проблема. Тифлопедагогіка. Класифікація порушень зорової функції та причини їхнього виникнення. Вроджена та набута сліпота. **Прогресуючі і стаціонарні** порушення зорового аналізатора. Сліпі діти. Сліпонароджені діти. Діти зі зниженим зором.

Причини виникнення зорової патології: вроджені та набуті.

Навчання і виховання дітей із порушенням зорової функції у спеціальних закладах. Школи – інтернати для дітей зі зниженим зором.

Організація допомоги учням з порушенням зору в умовах загальноосвітньої школи.

Тема 1.8. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.

Психолого – педагогічна характеристика дітей з порушеннями інтелекту. Розумова відсталість. Основні ознаки розумової відсталості. Класифікація розумової відсталості. Олігофренія. Причини олігофренії. Класифікація олігофренії. Ступені олігофренії (дебільність, імбецильність, ідіотія). Деменція. Причини деменції. Види деменції.

Навчання і виховання дітей з порушеннями інтелекту у спеціальних закладах. Завдання допоміжної школи.

Індивідуальний підхід до дітей з порушеннями інтелекту в умовах індивідуального навчання.

Тема 1.9. Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.

Психолого-педагогічна характеристика дітей з порушеннями емоційно-вольової сфери. Класифікація Н.Я. Семаго. Асинхронний дисгармонійний розвиток: психопатії та неврози. Групи психопатій. Етіологічні чинники дитячих неврозів.

Ранній дитячий аутизм (РДА). Причини, ознаки. Ступені виразності РДА.

Організація корекційної роботи з дітьми, що мають порушення емоційно-вольової сфери. Загальні завдання корекції. Особливості колекційної роботи в залежності від ступеня виразності РДА.

Розділ 2. Психолого-педагогічна корекція відхилень у розвитку.

Тема 2.1. Психолого – педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.

Поняття про девіантну поведінку. Особливості девіантної поведінки. Класифікація девіацій: деструктивна (антисоціальна та асоціальна поведінка) та аутодеструктивна (адиктивна та суїцидна поведінка).

Характеристика делінквентної поведінки. Форми делінквентної поведінки: асоціальна та антисоціальна. Вікова динаміка проявів делінквентної поведінки. Провідні мотиви протиправних дій: корисливо-зажерливий, насильницько-егоїстичний, анархістсько-індивідуалістичний, легковажно-безвідповідальний, боязливо-малодушний. Типи делінквентної особистості: ситуативний, субкультурний, патопсихологічний, антисоціальний.

Поняття про соціопатію. Причини соціопатії.

Прояви делінквентної поведінки.

Характеристики адиктивної (залежної) поведінки. Характеристика суїцидної поведінки.

Біологічні, соціальні та психологічні детермінанти відхилень у поведінці.

Психолого-педагогічна профілактика девіантної поведінки.

Психолого-педагогічна інтервенція девіантної поведінки.

7. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з вадами психофізичного розвитку												
Тема 1.1. Діти з порушеннями психофізичного розвитку.	14	2	2			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.2. Відбір дітей у спеціальні заклади.	14	2	2			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.3. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.	15	2	3			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.4. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.	15	2	3			10	14	0,5	0,5			13
Тема 1.5. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	15	2	3			10	15	0,5	0,5			14
Тема 1.6. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.	15	2	3			10	15	0,5	0,5			14

Тема 1.7. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.	14	2	2			10	15	0,5	0,5			14
Тема 1.8. Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.	14	2	2			10	15	0,5	0,5			14
Тема 1.9. Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.	14	2	2			10	15		1			14
РОЗДІЛ 2. Психолого-педагогічна корекція відхилень у розвитку.												
Тема 2.1. Психолого – педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.	20	4	4		2	10	17		1		2	14
Усього годин	150	22	26		2	100	150	4	6		2	138

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Діти з порушеннями психофізичного розвитку.	2	1
2	Відбір дітей у спеціальні заклади.	2	0,5
3	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.	3	0,5
4	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.	3	0,5
5	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	3	0,5
6	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.	3	0,5
7	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.	2	0,5
8	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.	2	0,5
9	Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.	2	1
10	Психолого – педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.	4	1
Разом		26	6

Теми лабораторних занять (не передбачені)

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Діти з порушеннями психофізичного розвитку.	10	13
2	Відбір дітей у спеціальні заклади.	10	13
3	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями мовлення.	10	13
4	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей із затримкою психічного розвитку.	10	13
5	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями опорно-рухової системи.	10	14
6	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями слухової функції.	10	14
7	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями зорової функції.	10	14
8	Особливості розвитку, навчання та виховання дітей з порушеннями інтелекту.	10	14
9	Психолого-педагогічна допомога дітям з порушеннями емоційно-вольової сфери.	10	14
10	Психолого – педагогічна корекція відхилень у поведінці дітей.	10	14
Разом		100	136

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Дуткевич Т. В. Теорія і практика розвивально-корекційної роботи психолога. Київ : Видавництво КНТ, 2019. 300 с.
2. Колупаєва А. А. Педагогічні технології інклюзивного навчання. Київ : Видавнича група «Кенгуру», 2018. 160 с.
3. Риндер Ш. Д., Скрипник Т. В., Сухіна І. В. Психологічна модель раннього втручання для дітей з аутизмом : посібник. Київ ; Чернівці : Букрек, 2017. 192 с.
4. Трикоз С. В., Блеч Г. О. Дитина з порушеннями інтелектуального розвитку. Київ : Літера ЛТД, 2019. 40 с.
5. Шевців З. М. Основи інклюзивної педагогіки. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 248 с.

Додаткові:

1. Волошина О. В. Основи корекційної педагогіки. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2012. 168 с.
2. Дегтяренко Т. М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами : навчальний посібник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2008. 302 с.
3. Колупаєва А. А. Педагогічні основи інтегрування школярів з особливостями психофізичного розвитку у загальноосвітні навчальні заклади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2007. 458 с.
4. Логопедія : підручник для студ. ВНЗ / М. К. Шеремет та ін.. Київ : Слово, 2010. 672 с.
5. Пантюк Т. І. Основи корекційної педагогіки : курс лекцій : навч. посіб. для студ. ВНЗ. Дрогобич : ВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2009. 324 с.
6. Синьов В. М. Корекційна психопедагогіка. Олігофренопедагогіка : підручник. Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2007. 238 с.
7. Холковська І. Л. Корекційна педагогіка. Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського, 2007. 328 с.
8. Afuzova, H., Ogorodniychuk, Z., Usyk, D., Omelchenko, I., Kobylchenko, V., & Fedorenko, M. (2022). Corrective Support in the Context of Psychological Assistance to Children with Psychophysical Disorders. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 13(1), 246-258. DOI: <https://doi.org/10.18662/brain/13.1/282>
9. Bazyma, N., Usyk, D., Omelchenko, I., Kobylchenko, V., Babych, N., & Tsymbal-Slatvinska, S. (2022). Results of Verification of the Methods of Speech Activity Formation in Children with Autistic Disorders. BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience, 13(1), 88-111. DOI: <https://doi.org/10.18662/brain/13.1/270>
10. Boriak, O., Pakhomova, N., Okhrimenko, I., Odyuchenko, L., Usyk, D. / Psycholinguistic Research of Speech Activity of Junior Students with Intellectual Disorders // Applied Linguistics Research Journal, 5(6), 104-112. DOI: [10.14744/alrj.2021.03360](https://doi.org/10.14744/alrj.2021.03360)

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Нормативні документи МОН України;
2. Посібники та підручники з діагностики і корекції аномального розвитку;
3. Словники та енциклопедії з психології;
4. Мультимедійні презентації;
5. Аудіо та відео наочність.
6. Засоби дистанційного навчання: платформа Moodle, програма організації відеоконференцій Zoom, месенджери Telegram та Viber, email.